

Razkritje informacij o izrečenem ukrepu nadzora kreditni instituciji dne 25. 4. 2019

Informacije o kršitelju	
Naziv in sedež pravne osebe	
Informacije o kršitvi	
Opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-2 ali uredbe (EU) št. 575/2013	<p>Na osnovi zahteve Banke Slovenije za pregled poslovanja št. PBH-24.60-018/18-001 z dne 7. 10. 2018 in pooblastila Banke Slovenije št. PBH-24.60-018/18-002 z dne 5. 10. 2018 so v obdobju med 22. 10. 2018 in 18. 1. 2019 strokovni delavci Banke Slovenije opravili pregled poslovanja v [REDACTED], in sicer na področju kreditnega tveganja pri kreditiranju fizičnih in pravnih oseb ter operativnega tveganja na področju kibernetne varnosti.</p> <p>Na podlagi ugotovitev pregleda poslovanja in razprave na 621. seji SBS je bil sprejet sklep o izdaji odredbe o odpravi kršitev.</p>
Narava ugotovljenih kršitev	Kršitev s področja upravljanja kreditnega tveganja.
Izrek odločbe, s katero se postopek konča	
<p>1. [REDACTED] krši 151. člen ZBan-2 v povezavi s 23. členom Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja v bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 68/17; v nadaljevanju Sklep o upravljanju kreditnega tveganja) ter člena 208 in 229(1) Uredbe (EU) št. 575/2013¹, ker ne izpolnjuje splošnih zahtev glede kreditnih zavarovanj pri vrednotenju nepremičnin za namen ocenjevanja izgub iz kreditnega tveganja in za namen izračuna kapitalskih zahtev. [REDACTED] ima namreč v svojem portfelju stanovanjske in poslovne nepremičnine, katerih ocene vrednosti temeljijo tudi na kupoprodajnih pogodbah, darilnih pogodbah ali na posplošeni tržni vrednosti, ki je določena z uporabo metod množičnega vrednotenja nepremičnin na podlagi zakona, ki ureja množično vrednotenje nepremičnin, in izkazana v evidencah, ki jih vodi Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju posplošena tržna vrednost).</p> <p>[REDACTED] krši 124., 125. in 126. člen Uredbe (EU) št. 575/2013, ker za namen izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu pri posameznih izpostavljenostih, zavarovanih s hipoteko na nepremičnino, uporablja utež tveganja 35 % za stanovanjske nepremičnine in 50 % za poslovne nepremičnine, čeprav niso izpolnjeni pogoji iz 125. in 126. člena Uredbe (EU) št. 575/2013, ter posledično nepravilno izračunava kapitalске zahteve za kreditno tveganje in jih tudi napačno poroča.</p> <p>[REDACTED] mora za odpravo ugotovljene kršitve za namen ocenjevanja izgub iz kreditnega tveganja izločiti nepremičnine, katerih vrednost ni izračunana v skladu s 23. členom Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter za namen izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje izločiti tiste nepremičnine, katerih vrednost ni izračunana v skladu z 208. in 229(1). členom Uredbe EU št. 575/2013.</p>	

¹ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2018/405 z dne 21. 11. 2017 o popravku nekaterih jezikovnih različic Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 74 z dne 16. 3. 2018, str. 3).

█████ mora za izračun kapitalskih zahtev za kreditno tveganje uporabljati nižje uteži tveganja za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, le za tista zavarovanja, ki v celoti izpolnjujejo pogoje iz 125. in 126. člena Uredbe (EU) št. 575/2013. To pomeni, da lahko █████ nižje uteži tveganja dodeli le za izpostavljenosti, ki so zavarovane z nepremičnino, katerih vrednost je ocenil neodvisni cenilec po tržni vrednosti ali vrednosti, ki je nižja od tržne. Za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, katerih vrednost temelji na kupoprodajnih pogodbah, darilnih pogodbah ali na posplošeni tržni vrednosti, mora █████ pri izračunu kapitalskih zahtev dodeliti utež v skladu s 124., 125. in 126. členom Uredbe (EU) št. 575/2013.

2. █████ krši 151. člen ZBan-2 v povezavi z drugim odstavkom 25. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja, ker pri ocenjevanju pričakovanih denarnih tokov iz naslova unovčitve kreditnih zavarovanj z nepremičninami ne upošteva ustreznih odbitkov od vrednosti zavarovanja z nepremičnino. Uporabljene predpostavke za ocenjevanje pričakovanih denarnih tokov niso realne, ne temeljijo na empiričnih podatkih in ne upoštevajo sedanjih in pričakovanih tržnih pogojev.

█████ krši še 151. in 153. člen ZBan-2 v povezavi z enaindvajsetim odstavkom razdelka 4.1.2. Smernic za upravljanje kreditnega tveganja in obračunavanje pričakovanih kreditnih izgub v kreditnih institucijah (EBA/GL/2017/06) z dne 20. septembra 2017 (v nadaljevanju smernice EBA)² in točko k) trintridesetega odstavka razdelka 4.2.2 smernic EBA, saj pri uporabi računovodskih modelov za pričakovane kreditne izgube ne upošteva dovolj širokega nabora informacij. Te informacije bi morale vključevati pretekle dogodke, trenutne razmere in napovedi prihodnjih gospodarskih razmer. Informacije, ki so vključene v oceno kreditnega tveganja in merjenje pričakovanih izgub, morajo biti primerne in dokazljive.

Dobre metodologije na področju pričakovanih kreditnih izgub bi morale opredeliti dejavnike, ki se upoštevajo pri določitvi ustreznih preteklih obdobj, za katera se ocenijo podatki o preteklih izgubah. █████ bi morala hraniti zadostne podatke o preteklih izgubah, da bi lahko zagotovila smiselno analizo svojih preteklih kreditnih izgub, ki bi jo uporabila kot izhodiščno točko pri oceni stopnje popravkov vrednosti na skupni ali posamični podlagi.

█████ mora za odpravo ugotovljene kršitve skladno s smernicami EBA za merjenje pričakovanih kreditnih izgub upoštevati vse potrebne informacije, ki vključujejo pretekle dogodke, trenutne razmere in napovedi prihodnjih gospodarskih razmer. Prav tako mora █████ upoštevati Smernice za izračun stopnje neplačila in stopnje izgube (v veljavi od 27. 10. 2015) na podlagi zgodovinskih dejanskih podatkov iz naslova poplačil iz zavarovanj z nepremičninami opraviti izračun nepristranske ocene stopnje prilagoditvene vrednosti zavarovanja in jo uporabiti pri izračunu potrebnih oslabitev oziroma rezervacij.

3. █████ krši 151. člen ZBan-2 v povezavi z drugim in tretjim odstavkom 38. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja, ker za spremljanje vrednosti v zavarovanje danih premičnin nima vzpostavljenih postopkov in procesov, ki zagotavljajo kakovost podatkov z vidika njihove točnosti. Točnost podatkov se nanaša na stopnjo zaupanja v pravilnost podatkov, ki mora biti tako visoka, da se █████ izogne pomembni izkrivljenosti končnih podatkov, ki jih uporablja v procesih odločanja. █████ pri premičninah ne upošteva poslabšanja ali zastarelosti v zavarovanje danih premičnin ter ne zagotavlja njihove realne vrednosti v svojih evidencah. █████ nima vzpostavljenega ustreznega sistema spremljanja vrednosti v zavarovanje danih premičnin med življenjsko dobo kredita. Banka Slovenije je na podlagi pregleda kreditnih map in evidence v zavarovanje vzeti premičnin ugotovila, da █████ izkazuje previsoke vrednosti zastavljenih

² Smernice EBA se uporabljajo na podlagi sklepa o uporabi Smernic za upravljanje kreditnega tveganja in obračunavanje pričakovanih kreditnih izgub v kreditnih institucijah (Uradni list RS, št. 66/17 in 29/18 – popr.)

premičnin (na dan ■■■ so se upoštevale tudi vrednosti premičnin, kot so bile upoštewane ob odobritvi naložbe), kar je posledica neučinkovitega sistema rednega spremljanja zastavljenih premičnin.

■■■ mora za odpravo ugotovljene kršitve skladno z drugim in tretjim odstavkom 38. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja oblikovati postopke in procese, ki zagotavljajo kakovost podatkov z vidika njihove točnosti in vzpostaviti ustrezen in zanesljiv sistem spremljanja vrednosti v zavarovanje danih premičnin med življenjsko dobo kredita. Podatki o dejanski vrednosti premičnin morajo biti točni, preverljivi in ažurni.

4. Uprava ■■■ mora Banki Slovenije najpozneje do 15. 5. 2019 predložiti podroben akcijski načrt, v katerem bo podala izbrane ukrepe za odpravo kršitev iz 1. do 3. točke te odredbe. Prav tako mora do 15. 5. 2019 sporočiti ime odgovornega člana uprave in ime odgovornih oseb, določenih v skladu z interno organizacijo ■■■, oziroma zunanjih sodelavcev ■■■, ki bodo zadolženi za izvršitev posameznih aktivnosti za odpravo kršitev ter za pripravo in izvajanje načrta ukrepov iz te odredbe.

Uprava ■■■ mora z akcijskim načrtom terminsko opredeliti izvedbo posameznega ukrepa in opredeliti tudi osebe, ki bodo v skladu z interno organizacijo ■■■ odgovorne za izvedbo posameznega ukrepa oziroma aktivnosti.

■■■ mora kršitve odpraviti najpozneje do 31. 12. 2019 ter Banki Slovenije najpozneje do 20. 1. 2019 dostaviti poročilo ter priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile kršitve odpravljene.

5. Na spletnih straneh Banke Slovenije bodo v skladu z 277. členom ZBan-2 po dokončnosti tega postopka javno objavljene informacije v zvezi s tem ukrepom nadzora, in sicer:
- informacije o kršitvi;
 - opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev;
 - narava ugotovljenih kršitev;
 - izrek odločbe, s katero se postopek konča, ter
 - informacija o tem, ali je zoper odločbo začel postopek sodnega varstva v skladu z ZBan-2.

Identiteta kršitelja, to je identiteta ■■■, v skladu z drugim odstavkom 278. člena ZBan-2 v povezavi s prvim odstavkom 278. člena ZBan-2 ne bo objavljena.

Informacije o tem, ali je zoper odločbo začel postopek sodnega varstva v skladu z ZBan-2

Postopek sodnega varstva ni bil začel.

Informacije o morebitni odpravi kršitve ali izvedbi odrejenega ukrepa

Kreditna institucija je kršitve odpravila v postavljenem roku. Dne 12. 5. 2020 je Banka Slovenije izdala odločbo o ugotovitvi, da so bile kršitve odpravljene.